

Fase II Diagnòstic

Contextualització i SELFIE

Una vegada donades a conèixer l'estructura i la finalitat del PDC i constituïts els equips impulsors, finalitza la fase de sensibilització i s'obri la fase de diagnòstic del projecte.

En aquesta fase es busca elaborar un **diagnòstic del grau d'utilització de les TIC als centres**, i a partir d'aquest elaborar un pla d'acció específic per a avançar en la competència digital. En aquest diagnòstic es contemplen huit àrees: lideratge, col·laboració i xarxes, infraestructura i equipament, desenvolupament professional continu, suport i recursos pedagògics, implementació a l'aula, pràctiques d'avaluació, i competències digitals de l'alumnat.

En aquest moment del projecte, s'utilitza a més de la informació oferida per l'assessoria PDC i la recollida des del propi centre, l'eina **SELFIE**, que ens ajuda a **identificar les febleses i fortaleses**.

És una tasca de l'equip impulsor recollir informació sobre les característiques i la realitat del centre. Aspectes com la situació geogràfica, les etapes educatives impartides, i el nombre de docents i d'alumnat amb què compta el centre formen part del punt "Definició de centre", el primer del Pla Digital del Centre.

S'ha d'avaluar, amb el suport i guia de l'assessoria PDC de centre, tot allò que influeix en la integració de les TIC al centre educatiu: aspectes com la trajectòria del centre en l'ús de les TIC, la formació i projectes d'innovació existents, els recursos disponibles pel que fa a infraestructures, espais i equipament, o el plantejament de la integració de les TIC en el Projecte Educatiu són alguns elements que s'han de tindre en compte.

Paral·lelament a aquest procés, l'equip ha de **motivar el claustre i dinamitzar** la posada en marxa de l'eina **SELFIE** seguint la temporització establida.

Eina de diagnòstic: SELFIE

Les sigles SELFIE en anglés signifiquen: “reflexió personal sobre un aprenentatge efectiu mitjançant el foment de la innovació a través de tecnologies educatives”. Aquest procés de diagnosi es repetirà cada curs per a comprovar els progressos obtinguts.

SELFIE és una eina gratuïta i anònima, elaborada per la Comissió Europea, i dissenyada per a ajudar els centres educatius a integrar les tecnologies digitals en la docència, l’aprenentatge i l’avaluació. Es tracta d’una eina molt senzilla d’utilitzar, que facilita la fase diagnòstica. [Pàgina oficial SELFIE](#).

SELFIE permet reunir informació relativa a la digitalització de cada centre en totes les etapes educatives (infantil, primària, secundària, batxillerat, FP, FPA, EOI, conservatoris...). Aquesta eina recull dades de tots els agents de la comunitat educativa, a fi d’oferir una visió integral de la situació digital del centre. Es generen qüestionaris adreçats a l’alumnat, professorat, equips directius i empreses col·laboradores.

D’aquesta manera, l’informe SELFIE aporta llum sobre la situació actual del centre des de la perspectiva dels equips directius, el professorat i l’alumnat tant en les dimensions organitzatives com en les pedagògiques en relació amb el nivell d’ús de les tecnologies.

Àrea organitzativa:

- Lideratge
- Desenvolupament professional
- Infraestructura i equipament

Àrea pedagògica:

- Pràctiques d’ensenyament i aprenentatge
- Pràctiques d’avaluació
- Competència digital de l’alumnat

En aquests àmbits es tenen en compte els aspectes següents:

L’equip impulsor ha de gestionar l’alta del centre en la plataforma, seleccionant els paràmetres del context i ajustant els nivells educatius, el nombre de persones que realitzaran el qüestionari i les preguntes personalitzades.

Després de definir els paràmetres, la plataforma genera els enllaços als qüestionaris de treball, que s'han de distribuir entre els membres de la comunitat educativa. Una vegada generats els enllaços, la validesa per a realitzar el qüestionari és de tres setmanes.

Des de la seua participació activa com a membre de l'equip impulsor del centre, l'assessor o assessora PDC de referència és la figura que donarà suport en tot aquest procés de planificació i posterior posada en marxa del SELFIE.

Com a primer pas per a aquest suport, disposem de documentació abundant com manuals, guies i materials d'ajuda.

Fase II Diagnòstic

Interpretació de dades
DAFO i CAME

Una vegada finalitzada la recollida de dades sobre la situació inicial del centre en relació a les TIC, hem d'abordar la segona actuació de la fase de diagnòstic, la interpretació d'aquestes dades.

Aquest procés de reflexió ha de desenvolupar uns passos determinats que generen la informació suficient perquè el centre pugui definir una planificació adequada. Aquest procés, igual que ha ocorregut en les fases anteriors, es realitza amb el suport i l'orientació de l'assessoria PDC de referència del centre, membre de l'equip impulsor del projecte.

Per a fer-ho, ens servirem de tècniques com l'anàlisi **DAFO** (debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats) i l'anàlisi **CAME** (corregir, adaptar, mantindre, explotar). impartides, i el nombre de docents i d'alumnat amb què compta el centre formaran part del punt "Definició de centre", el primer del Pla Digital del Centre.

01

Per què és necessària aquesta reflexió?

Si ja hem definit i tenim clara quina és la nostra raó de ser (missió) i què volem ser (visió), i a més coneixem la nostra situació actual (DAFO) i els valors de la nostra organització, llavors podem establir un Pla Digital coherent amb la nostra evolució com a centre educatiu. D'aquesta manera, obtindrem un PDC que ens permetrà aconseguir la visió que tenim del nostre centre. No seria profitós definir el nostre PDC sense, per exemple, una definició consensuada de visió, és a dir, sense saber què o com vol ser el nostre centre en un futur.

02

Què és?

L'anàlisi DAFO és una eina eficaç que ens permetrà analitzar les debilitats, fortaleces, amenaces i oportunitats de desenvolupament que té el nostre centre, de manera que ens ajudarà a establir clarament la situació inicial real.

L'acrònim DAFO es refereix a:

- D: debilitats
- A: amenaces
- F: fortaleces
- O: oportunitats

Aquest tipus d'anàlisi representa un examen profund de la interacció entre les característiques particulars d'un centre i el seu entorn. Ens ajuda a determinar dos vessants de les organitzacions:

- D'una banda, les àrees clau de l'entorn (sobre les quals no es té control), que poden suposar amenaces i oportunitats.
- D'altra banda, les àrees clau internes (sobre les quals sí que es té control), en les quals detectarem les nostres debilitats i fortaleces.

Per tant, una anàlisi DAFO se centra en les variables controlables (les debilitats i fortaleces són internes del centre i, per tant, s'hi pot actuar amb major facilitat) i en les variables no controlables (les oportunitats i amenaces que genera l'entorn).

03

Com ho concretarem?

En el nostre cas, l'anàlisi **DAFO** queda plasmat en la documentació del Pla Digital de Centre, en l'apartat corresponent de la plantilla aportada per l'assessoria PDC de referència. L'aspecte gràfic d'aquesta anàlisi consisteix en una matriu de quatre seccions, una per a cadascun dels elements: **Debilitats, Amenaces, Fortaleces i Oportunitats**.

Taula - Anàlisi DAFO

	Situacions Negatives	Situacions Positives
Interior (Controlable)	DEBILITATS	FORTALESES
Exterior (No controlable)	AMENACES	OPORTUNITATS

04

Com elaborar l'anàlisi DAFO?

Existeix molta documentació de com elaborar una anàlisi DAFO, així com diversos mètodes per a realitzar-lo. En el nostre cas, intentarem concretar els aspectes més relacionats amb el Pla Digital de Centre.

Per a aquesta definició és clau la informació que té cada component de l'equip impulsor sobre el centre i dels informes generats per l'eina SELFIE.

Els passos per a construir un DAFO són els següents:

1. Establir clarament el tema objecte d'anàlisi

El primer pas és determinar sobre què es reflexionarà, ja que la matriu DAFO pot utilitzar-se per a analitzar molts temes diferents. En el nostre cas, és important recalcar que el tema de la nostra anàlisi són les TIC en el centre.

2. Identificar la situació de l'entorn (factors positius i negatius)

Les amenaces i oportunitats són externes als centres, però els afecten igualment. No es poden extraure directament del SELFIE, però aquest ens pot ajudar a detectar-les. Un exemple de factor extern al centre podria ser la facilitat o dificultat de famílies i alumnat per a accedir a internet des de casa, la qual cosa podria resultar una oportunitat o, en cas contrari, una amenaça.

L'equip impulsor pot realitzar una pluja d'idees, o algun altre tipus de dinàmica, per a reflexionar i fer aportacions sobre les oportunitats i amenaces a les quals s'enfronta el centre educatiu. Així s'identifiquen aquells factors que afecten el centre i que aquest no pot controlar.

3. Identificar la situació interna (factors positius i negatius)

Les respostes a les preguntes del qüestionari SELFIE ens ajuden a redactar les debilitats i les fortaleeses del centre. Així, podem observar les puntuacions de l'informe d'autoreflexió i extraure les nostres fortaleeses dels apartats i àrees en els quals hem obtingut major puntuació, i les nostres debilitats dels que hem obtingut una puntuació més baixa.

A més, es poden identificar altres fortaleeses i debilitats aplicant alguna dinàmica amb l'equip impulsor, igual que en el punt anterior. S'ha de pensar en aquells aspectes que afecten el centre i que aquest és capaç de controlar, independentment de si són positius o negatius.

4. Incloure cada factor identificat en la seua secció corresponent

Anteriorment ja hem diferenciat els aspectes interns o externs al centre. Ara hem de determinar si aquests són positius o negatius. Un mateix factor identificat com a amenaça en un centre pot ser percebut com a oportunitat en un altre, igual que ocorre amb les fortaleeses i debilitats. La situació real de cada centre educatiu determinarà que un aspecte siga amenaça o oportunitat, fortaleesa o feblesa.

S'emplena així tota la plantilla DAFO, tenint en compte les àrees avaluades amb SELFIE, posant les de menor puntuació com a feblesa i les de major puntuació com a fortalesa.

05

Perquè l'anàlisi DAFO siga rigorós i reflectisca fidelment la situació real de cada centre, s'han de complir les condicions següents:

- Els factors que identifiquem són realment rellevants.
- Distingim si estan dins o fora del nostre centre.
- Diferenciem si són positius o negatius per al nostre centre.

06

Eina d'anàlisi CAME

L'anàlisi DAFO és un dels primers passos de la planificació estratègica. La informació obtinguda és el punt de partida que inspira les decisions i eleccions estratègiques posteriors. Per a continuar amb aquest procés, s'utilitza l'anàlisi **CAME** (acrònim de corregir, afrontar, mantindre, explotar), que té com a objectiu actuar sobre els resultats obtinguts de l'anàlisi DAFO, amb el propòsit de:

- Corregir les Debilitats
- Afrontar les Amenaces
- Mantindre les Fortaleses
- Explotar les Oportunitats

Taula - Anàlisi DAFO / CAME

	Fortaleses	Debilitats
Oportunitats	Estratègies F/O S'usen les Forces (F) per aprofitar les oportunitats (O)	Estratègies D/O Se superen les debilitats (D) aprofitant les oportunitats (O)
Amenaces	Estratègies F/A Se usen les Forces (F) per a evitar les amenaces (A)	Estratègies D/A Es busca reduir les debilitats (D) i eludir les amenaces(A)

Amb la informació que obtinguem d'aquesta anàlisi s'està en millor situació per a triar quines estratègies són més convenientes per al centre, especialment pel que fa al quadrant que combina les fortalezes amb les oportunitats. No és necessari abordar totes les estratègies identificades mitjançant el nostre CAME, sinó aquelles que són clau per a aconseguir el nostre objectiu.

Els tipus d'estratègia que podem aplicar són:

- Estratègies defensives (Amenaces i Fortalezes): busquen evitar que empitjore la nostra situació actual. Hi predominen les accions enfocades a afrontar amenaces i mantindre fortalezes.
- Estratègies ofensives (Fortalezes i Oportunitats): busquen millorar la nostra situació actual. Hi predominen les accions enfocades a explotar les oportunitats i mantindre o reforçar les fortalezes.
- Estratègies de reorientació (Debilitats i Oportunitats): busquen transformar la situació fent canvis que eliminen les nostres debilitats i creen noves fortalezes. Hi predominen les accions enfocades a corregir debilitats i explotar oportunitats.
- Estratègies de supervivència (Debilitats i Amenaces): busquen eliminar els aspectes negatius que ens perjudiquen. Hi predominen les accions enfocades a corregir les debilitats i a afrontar les amenaces.